

Τα νέα
βιβλία

Στέργιου Βαλιούλη,
«Ένα σαγματολόγο
λιάνικο απ' τ' άλλα»

Ο γνωστός Θεσσαλονίκος πεζογράφος και ποιητής δίνει ένα έργο σημαντικό - παραβολή πάνω στην τρέφουσα περιπέτεια του ελληνικού λαού με την επιπόρνη χούφτα. Οι δυνάστες, όμως, δεν είναι άνθρωποι, αλλά σκύλοι, που από ύψαινα κατοικία μετατρέπονται σε τυράνους. Με βάση τον μύθο αυτό ο κ. Βαλιούλης βρίσκει την ευκαιρία να σατιρίσει πρόσωπα και καταστάσεις της νεοελληνικής κοινωνίας. Βέβαια, η παραβολή του, που θυμίζει το «Χαρμιά» του Οργουέλ, με τη «Φάρμα των ζώων» ή του Ιονέσκα με το «Ρινόκερως», δεν δικαιώνει το θραυτικό έργο πρωταίτιου της θεμελιακού. Παύτως διαδέχεται άνετα και μόνος βαθαίνει στο να μη ξεχάσει.

Μωρίς Λεμπράν,
«Αρσέν Λουπέν ή
ναντιόν Χέρλομ Χόλμς»

Ο Μωρίς Λεμπράν είναι ο δημιουργός του Αρσέν Λουπέν, ενός αξιοσημείωτου ληστή, που προπολεμικά ήταν εξαιρετικό δημοφιλής, όσο τουλάχιστον κι ο Χέρλομ Χόλμς ή ο Νάτ Πλινκερτον. Στο βιβλίο του αυτό, που έχει μεταφράσει η Αλεξάνδρα Φραγκιά ή γαλλική δαστυνομία, μη μαρμάρωντας να αντιμετωπίσει τον Λουπέν και την συμμορία του, αναγκάζεται να ζητήσει την βοήθεια ενός Βρεταννού γκετέκι, του Χέρλομ Χόλμς (σαφής αναφορά στον πανέφημο Χέρλομ) που άναλαβάνει μαζί με τον βοηθό του Ούλσον (στον Χόλμς ο βοηθός είναι ο Ούλσον) να καταπολεμήσουν το Γάλλο ληστή. Έτσι ο Γάλλος συγγραφέας, χρησιμοποιώντας τον ήρωα του Άγγλου συναδέλφου του Κόναν Ντόυλ, δημιουργεί μια πρωτότυπη περιπέτεια, όπου το ερώτημα ποιος από τους δύο θα έχει νικητική κρατική άμειωση το ενδιαφέρον του αναγνώστη (Εκδόσεις «Αγρα»).

Μ.Μ. Παπαϊωάννου,
«Κώστα Βάρναλης»

Το παρεχόμενο του βιβλίου το συγκροτούν μια σειρά από μελέτες και επιφυλλίδες του Μ.Μ. Παπαϊωάννου, που έχουν δημοσιευθεί σε περιοδικά και εφημερίδες, συχνότερα στον «Επίσκοπον», με διάφορες αφορμές. Είναι συνάπτες μύθοι για φιλολόγους κειμένων που έχουν γινεί αντικείμενο τῆ ζωῆ, τῆν ἐποχὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Κώστα Βάρναλη, τουλάχιστον από όριζόμενες πλευρές. Περιλαμβάνονται πάνω από δεκά μελέτες για έργα του Βάρναλη, σαν «Τὸ φῶς πὸ καίει», τὸν «Ατλαντὸς» κλπ, γιὰ τὴ μορφὴ τῆς ποιητικῆς του, γιὰ τὴ στάση του ἀπέναντι στὴ ζωὴ κ.α. (Εκδόσεις «Συγχρονία ἐποχῆ»).

Αντίττα Ταρνανά,
«Γούττα Άλλεν»

Στὴν σειρά πὸν εἶναι ἀφιερωμένη σὲ διάφορους κινηματογραφιστὲς τοῦ μεταπολεμικοῦ κόσμου ἐντὸν

Συνομιλία με τὴν δημοφιλή ἡθοποιὸ Ελένη Ζαφειρίου, μιὰ «μάννα» τοῦ ἑλληνικοῦ κινηματογράφου

Οἱ ἡθοποιοὶ δὲν πρέπει νὰ βλέπουν τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο σὺν... ψυχικῶ

Μία από τις πιο συμπαθείς «μάνες» του ελληνικού κινηματογράφου και της τηλεόρασης, η Ελένη Ζαφειρίου, έχει παράλληλα και μία μακροχρόνια και πλούσια θητεία στο θέατρο, έχοντας παίξει πολλά χρόνια στο Εθνικό Θέατρο, στις καλές εποχές του, αλλά και σε πλήθος θιάσων, δίπλα σε μεγάλα ονόματα της ελληνικής σκηνής. Τώρα βρίσκεται για μία ακόμη φορά μαζί μας, μετέχοντας σαν πρωταγωνιστικό στέλεχος στο θέατρο του Θύμιου Καρακατσάνη, που παρουσιάζει το έργο «Βασικά με λέν Θανάση».

—Οχι, ποτέ. Πάντα δούλεμα και υπήρχαν χρονιές που οι προφορές για δουλειά ήταν περισσότερο από μία. Αυτό συμβαίνει και σήμερα.

Στὴν ὁδόν
—Εχει παίξει σε τόσες ταινίες ή Ελένη Ζαφειρίου, που δύσκολα βλέπει κανείς φιλμ ἑλληνικὸ παύ νὰ μὴ μετέχει ἡ ἐκλεκτὴ ἡθοποιός.

—Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸ δέχονταν, ἀλλὰ ὅταν μακιγιαρίστηκα καὶ γύρισαν τὰ δοκιμαστικά, μὴ ἔδωσαν τὸ ρόλο. Ἀπὸ τότε καθιερώθηκε σὺν ἡθοποιῶν πὸν ἔπαιξε τίς μόνες, τίς ἡλικιωμένες. Καὶ τὰ χαρμόσυνα πὸν τὸ ἔκανα αὐτὰ, γιὰτὶ δὲ μ' ἐνοιαζε νὰ κάνω τὴ νόστιμη. Ἐχω πάρει μέρος σὲ 150 καὶ περισσοτέρες ταινίες, παλλές ἀπὸ αὐτὲς ἦταν θαυμάσιες.

πιστεύω ὅτι ἀλλάξε σήμερὰ ὁ ἑλληνικὸς κινηματογράφος, ἀλλὰς πραγματοποιήθηκε στὰ σημερινὰ δεδομένα. Ὅπως καὶ παλιὸ, ὑπάρχουν καλὲς καὶ κακὲς ταινίες, καλοὶ καὶ κακοὶ σκηνοθέτες, καλοὶ καὶ κακοὶ ἡθοποιοὶ. Τὸ ἴδια ἦταν καὶ προηγουμένα. Καὶ σήμερὰ θάβουν καλὲς ταινίες καὶ τίς θαυμάζω.
—Στὴν τηλεόραση ἔχετε παίξει ἐπίσης ὀρεκτά. Ποιά εἶναι ἡ ἡμερίδα σας;—

—Ἐχω παίξει ἀρκετὴ τηλεόραση, κατ' ἀρχὴν σὲ ἔργα σὺν «Θέατρο τῆς Δευτέρας», ἀλλὰ καὶ σὲ σήριαλ, ὅπως γιὰ παράδειγμα σὺν «Χριστὸς Ἐνασταυρώνεται». Πρόσφατα ἔπαιξα σὺν «Καθημερινὰ» τοῦ Γιάννη Δαλιανίδη, μετὴν Καλαγοροπούλου, τὸν Κωνσταντῖνον, τὴν Προδρόμου... Ἡ δουλειὰ στὴν τηλεόραση εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὸ θέατρο φυσικὰ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν κινηματογράφου, ὅπου παίζεις πλάνο-πλάνο. Ἐκεῖνο πὸν θέλω νὰ πὸν εἶναι ἡμιον πάντα ἐργασία τῆς τέχνης καὶ σὲ ὅλα τὰ εἶδη δούλεμα μετὴν καρδιά μου καὶ οὐστὰ. Δὲν ἔχω παρῆσαν ἀπὸ καμιά δουλειὰ. Ἐνὰς ἡθοποιός δεχεται νὰ πάει νὰ παίξει κάπου, πρέπει νὰ δουλεῖται οὐστὰ, νὰ γίνεται στὴ δουλειὰ καὶ ἡ μὴν παρανομῆται. Τὸ δόσιμο στὴ δουλειὰ εἶναι κατὰ θαυμάσιο, ὅπου δουλεῖται ἂν εἶναι αὐτὴ, ἀφοῦ τὸν πρὸτεῖναν καὶ τὴ δέχτηκε κανεὶς.

—Αὐτὸ σημαίνει ὅτι εἶστε εὐχάριστη καὶ ἀπὸ τὴν τρωπὴν σας συνεργασία μετὴν Θύμιου Καρακατσάνη, καὶ «Βασικὸ με λέν Θανάση», εἶται δὲν εἶναι;—

—Αἰσθάνομαι πραγματικὰ περήφανη πὸν δουλεύω μαζί με τὸ Θύμιου. Εἶναι χαρὰ νὰ συνεργάσεται μετὴν Καρακατσάνη, νὰ εἶται ἀπὸ θιάσου καὶ ἀνθρώπου καὶ ἀκούρατος ἐργάτης, ἀλλὰ καὶ μεγάλο τάλαντο. Πιστεύω εἶται ὁ Σαρῶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ Σαρῶ δὲ θγαῖνον κάθε μέρα.

Μετὴν Ἑλένη Ζαφειρίου συζητήσαμε ἀκόμη πολλὰ, γιὰ τὸ θέατρο, γιὰ τὸς σημερινούς ἡθοποιούς, γιὰ παλιὲς καὶ καινούριες ἀξίες, γιὰ τὸ μέλλον καὶ τοὺς κινδύνους πὸν πῶσαν νὰ παρουσιαστοῦν ἀπὸ χῆρο τοῦ θεάματος. Εἶναι πάρο πολλὰ καὶ δὲ θὰ χωρῶσαν σὲ μὴ σελίδα.

Ἡ Ελένη Ζαφειρίου, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τρυφερὰ μιὰν σὺν «Βασικὰ με λέν Θανάση», μετὴν Θύμιου Καρακατσάνη

—Πότε πρωτοποιήσατε στὸν ἑλ- Ο κινηματογράφος με ἔζησε. Ἐπαιξά

Ἡ Ελένη Ζαφειρίου δὲ θέλησε ποτέ νὰ γίνῃ θιασάρχισσα, δὲ θέλησε νὰ γίνῃ πρωταγωνίστρια, ἀλλὰ εἶναι ἀπὸ τὰ πὸν ἀγαπῶντα πρόσωπα τῆς σκηνῆς καὶ τῆς ὁδόν, ἀγαπῶντὰ στὸ μέγιστο κοινὸ, καθιερωμένον στὴν ψυχὴ τῶν. Κι ἀκόμη εἶναι μιὰ ἡθοποιός πὸν δὲ ζήτησε ποτὴ τὴν ἀσφάλεια τῆς μονιμότητος στὸ ἑνα κρατικὸ ὄργανισμὸ. Ἀρκεὶ νὰ σημεθῶται, ὅτι πῆγε στὸ Ἐθνικὸ ἀε πέντε διαφορετικὲς περιόδους, κατὰ διαστήματα, ἔπαιξε κλασικὰ ἔργα, τραγωδία, ἑλληνικὸν ρεπερτόριο, ἀλλὰ καὶ ἐργαστήκε στὸ ἐνδιόμεισσο στῶν πὸν σηματικῶν θιάσων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ δεκαετίες.

Υπάρχει κρίση στὸ θέατρο;

—Πολὺ κουθῆντα γίνεται κατὸ καιροὺς γιὰ κρίση στὸ θέατρο. Ἄλλοι ὑποστηρίζουν πὸς ὑπάρχει κι ἄλλοι ὀχι. Ρωτῶμε τὴν κ. Ζαφειρίου:

—Πιστεύετε ὅτι ὑπάρχει κρίση στὸ ἑλληνικὸ θέατρο σήμερὰ, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς προσέλευσης θεατῶν ἡ ἀπὸ ὀποψη ρεπερτορίου;—

—Ἄν πάρουμε τοὺς θιάσους ἑνανέναν θὰ δοῦμε πὸς ὁ καλὸς θιάσος δουλεύουν καλὰ. Τὸ καλὸ θέατρο, ὅταν ἔχει καλὸ ἔργα καὶ καλὴ παράσταση, δουλεῖται πάντα. Συνεπῶς δὲν ὑπάρχει κρίση ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ ἴσως δὲ δουλεύουν κάποια μέτρα θεάτρα, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν μῶσαι νὰ ληφθεῖ ἀσ μέτρο. Ἀπὸ τὴν ἀποψη τῶν ἔργων νομίζω ὅτι ὑπάρχει κρίση. Κι αὐτὸ ἴσχυει καὶ γιὰ τὸ ἑλληνικὰ καὶ γιὰ τὸ ξῆνα. Γι' αὐτὸ βλέπουμε νὰ ἐπαναλαμβάνονται παρῶσαι ἔργα. Βλέπουμε νὰ ξαναπαίζονται καὶ παλιὰ ἑλληνικὰ ἔργα ἀλλὰ καὶ ξῆνα. Κι αὐτὸ δὲ συμβαίνει μόνον στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ σ' ὅλο τὸν κόσμου, ὅπου παίζονται παλλές ἐπαναλήψεις;—

—Μετὴν τὸν παρῶσαι σας δείχνετε ὅτι πιστεύετε στὴν ἀνάγνωση τῶν ἡθοποιῶν τῶν κρατικῶν σκηνῶν. Τὴ γνώμη ἔχετε πῶν αὐτῶν;—

—Πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀνάγνωση στὸ κρατικὸ θέατρο καὶ ὁ συνάδελφος νὰ μὴν προσπαθοῦν νὰ θγῶνουν συνταξιοῦνται ἀπὸ τὸ κρατικὸ θέατρο. Πιστεύω ὅτι ὁ θιάσος πρέπει νὰ ρισκάρεται, ἀλλὰ νὰ κρατιέται ἑνας πύρηνος 10-20 ἡθοποιῶν. Δὲ συμφωνῶ, ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ περῶσαν ὅλοι οἱ ἡθοποιοὶ ἀπὸ τὸ κρατικὸ πὸν θέλω νὰ πιστεύω ὅτι τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο πρέπει νὰ τὸ θέλουμε σὺν «ψυχικῶ». Πρέπει τὸ κρατικὸ θέατρο νὰ παίρνουν νέους ἡθοποιούς, ἀλλὰ τάλαντοῦχος. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνεται καὶ στῶς ἄλλους θιάσους. Παλιὰ, πολλοὶ θιασάρχες πῆγαν στὴς ἐξέτασεις τῆς δραματικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου γιὰ νὰ προσλάβουν τὰ νέα τάλαντα. Τώρα αὐτὸ γίνεται λιγότερο κι αὐτὸ γιὰτὶ ὑπάρχουν πολλοὶ νέοι πὸν εἶναι ἡθὴ ἡθοποιοὶ, πὸν κάνουν κατὴ στὴν τηλεόραση ἡ στὸ ραδιόφωνο. Καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι στὸν ἑλ-

Τὴ συζήτησή μας μαζί της τὴν ἀρχίσαμε ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ στοιχείο αὐτὸ, τὸ ὅτι δηλαδὴ δὲν προσκλήθηκε στὸ Ἐθνικὸ, ἀλλὰ ἀναζητήσε τὴν ἀνάγνωση. Τὴ ρωτήσαμε:

—Μετὴν τὸν παρῶσαι σας δείχνετε ὅτι πιστεύετε στὴν ἀνάγνωση τῶν ἡθοποιῶν τῶν κρατικῶν σκηνῶν. Τὴ γνώμη ἔχετε πῶν αὐτῶν;—

—Πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀνάγνωση στὸ κρατικὸ θέατρο καὶ ὁ συνάδελφος νὰ μὴν προσπαθοῦν νὰ θγῶνουν συνταξιοῦνται ἀπὸ τὸ κρατικὸ θέατρο. Πιστεύω ὅτι ὁ θιάσος πρέπει νὰ ρισκάρεται, ἀλλὰ νὰ κρατιέται ἑνας πύρηνος 10-20 ἡθοποιῶν. Δὲ συμφωνῶ, ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ περῶσαν ὅλοι οἱ ἡθοποιοὶ ἀπὸ τὸ κρατικὸ πὸν θέλω νὰ πιστεύω ὅτι τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο πρέπει νὰ τὸ θέλουμε σὺν «ψυχικῶ». Πρέπει τὸ κρατικὸ θέατρο νὰ παίρνουν νέους ἡθοποιούς, ἀλλὰ τάλαντοῦχος. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνεται καὶ στῶς ἄλλους θιάσους. Παλιὰ, πολλοὶ θιασάρχες πῆγαν στὴς ἐξέτασεις τῆς δραματικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου γιὰ νὰ προσλάβουν τὰ νέα τάλαντα. Τώρα αὐτὸ γίνεται λιγότερο κι αὐτὸ γιὰτὶ ὑπάρχουν πολλοὶ νέοι πὸν εἶναι ἡθὴ ἡθοποιοὶ, πὸν κάνουν κατὴ στὴν τηλεόραση ἡ στὸ ραδιόφωνο. Καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι στὸν ἑλ-

—Πότε πρωτοποιήσατε στὸν ἑλ- Ο κινηματογράφος με ἔζησε. Ἐπαιξά

Μία σκηνὴ ἀπὸ τὸ πὸν ἐνδιαφέρον ἔργο τοῦ Γεωργίου Τρακαφῶ στὸ «Πάρκο», πὸν δίγει ἐνδιαφέροντα προβλήματα τῆς σύγχρονης ζωῆς.

Οἱ σκηνὲς τῆς Βουδαπέστης
Τὸ οὐγγαρέζικο θέατρο
σὲ ἀναζήτηση
δικῆς του ταυτότητας

ΜΙΚΡΟ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ
ΓΙΑ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΡΩΤΟΣ

Παίζοντας κατὰ πλειοψηφία οὐγγαρέζικα ἔργα, τὰ θεάτρα τῆς Βουδαπέστης δίνουν ἑνὰ ἑθνικὸν χαρακτήρα. Καὶ παρῶλο πὸν οἱ κινενοὶ δὴλώνουν ὅτι ἡ προτίμησις αὐτὴ ἔχει γιὰ μοναδικὰ αἰτία τὸ γεγονός ὅτι λείπει τὸ συνάλλαγμα γιὰ νὰ ἀγοραστοῦν ἔργα ἀπὸ τὴν ὀψι, ὑπάρχει σὲ ὅλους ἡ βαθιὰ πίστις πὸς δημιουργεῖται πῶσ τὴν Οὐγγαρία μιὰ σειρά ἔργων ἀντιπροσωπευτικῶν καὶ ἀξίων.

Ἐκεῖ πὸν συμφωνοῦν ὅλοι εἶναι τὸ ὅτι διαπιστώνεται μιὰ μεγάλη ἀνοδος τῶν ἡθοποιῶν καὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἀπόδοσῆς τῶν. Παίζονται, βέβαια, καὶ παλιότερα ἔργα, ὅπως οἱ «Συγγενεῖς» καὶ «Εὐγενική χώρα» τοῦ μιστοριογράφου τοῦ 1930 Σιγκισμουντ Μόρτς, πὸν ἀνασφῶνουν τὸν κόσμο τῆς ἀγριότητος, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα τοῦ Μόλνερ «Ὀλύμπια» καὶ «Κάποιος», πὸν ἀναφέρονται στῶς προπολεμικοῦ σὸν μῦθο μῦθο, ἀλλὰ φράσεις ὅπως «εἶμαι κατὰ παραπάνω ἀπὸ ἑνα πρόσωπο», γίνονται δεκτικὲς με ἰκανοποίηση ἀπὸ τὸ κοινὸ.

Ἀντίττα δὲν κερδίζουν τὴν ἀγάπην τῶν θεατῶν ἔργα ἑρωτικὰ ἡ πὸν ἀναφέρονται στὸ σὲ. Ὅπως ἀποδεικνύεται, οἱ ἡθοποιοὶ, καὶ ἰδιαίτερα ἡ οἱ γυναῖκες, προτιμοῦν δυσκολότερους ρόλους ἀπὸ μιὰ ἀκρίτη ἀπόδοσις κάποιο σέξουαλικὸν στερεότυπο. Ἔργα ὅπως τὸ «Ἐπίσση» τοῦ Τίμορ Κίρκοβιτς, γιὰ μιὰ γυναῖκα ἀντιπῆστη μετέσσερα παιδιὰ, καὶ τὸ «Γεμῶτο φεγγάρι» τοῦ Κόρλου Ζακάνου, πὸν ἀποτελεῖ τὴν ἐξομολόγησι μιὰς ἐρωτικῆς ἱστορίας, ξεχωρίζουν εἰδικῶς.

Βέβαια, σὲ πολλὲς περιπτώσεις οἱ οὐγγαρέζικα παγιδεύονται σὲ θέματα πὸν ἔχουν σχέση με τοὺς τραυματισμοὺς τοῦ αἰῶνα μας, ἀλλὰ ὑπάρχουν ἐκλάμψεις ἀληθινῆς δραματικῆς τέχνης, σημαντικῶν ἔργων. Τὰ ἔργα τοῦ Ἰσταν Σαρποπατάσιου «Φαντασιώσεις», πὸν εἶναι τοποθετημένον στὴ Γερμανία τὴν ἐποχὴ τοῦ ὑπερπληθωρισμοῦ, ἔχει στιγμὲς ἀνυπόφορης ἔντασης ὅταν ἑνας τυφλὸς, γιὰ παράδειγμα, πληροφορεῖται πὸς ἔχει πωληθεῖ μιὰ συλλογὴ ἔργων τέχνης πὸν ἔχει δημιουργήσει. Κι ἐπίσης, δημιουργεῖται πὸν ἐνδιαφέρον τὸ ἔργο τοῦ Γεωργίου Μολντάδ «Τὸ μουσικὸ Πρόβλημα», πὸν ἀναφέρεται σὲ μιὰ φανταστικὴ ἐπιστροφή τοῦ Χίτλερ στὴν Οὐγγαρία τοῦ 1960.

ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Υπάρχουν καὶ ἔργα με περισσότερο ἐνδιαφέρον καθὼς ἀναφέρονται σὲ θέματα πὸν ἐπικρατοῦ, σὲ θέματα πὸν ἀναφέρονται σὲ πρόσφατες καταστάσεις τῆς σύγχρονης ζωῆς. Ἐτσι στὸ ἔργο τοῦ Γεωργίου Γεωργίου «Τρέχοντας στὸ πάρκο» δίνεται τὸ θέμα τῆς πολιτικῆς ἐπανεγκαισιάζουσας τοῦ 1950 καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν πολιτῶν ἐνάντιον στῶς κολιμητικῆς διατάξεως. Ὅταν ἑνας δοξασιμὸς ναυαρχος, πὸν τὸν ὑπόδεικται περιφῆρα ὁ Λόζλο Μένταρος, ὑπαρῶνεται

19/9/84

πάρκο» δίνεται το θέμα της πολιτικής επανεγκαταστάσεως του 1950 και του άγωνα των πολιτών ενάντια στις καθημερινές διατάξεις. Όταν ένας δεκαετής ναυαρχος, που τον υποδέχεται περίφημα ο Λάδζα Μένσορσκι, υποχρεώνεται να εγκαταλείψει την επίσημη θλα του της Βουδαπέστης για να πάει σε κάποιο καλόθι της επαρχίας, οι Εβραίοι φίλοι του, που είχαν σωθεί από αυτόν τον καιρό του πολέμου (υπάρχει στο έργο η φράση «έναν έντιμο άνθρωπο δεν μπορεί να είναι αντισημίτης»), τώρα κάνουν γι' αυτόν ό,τι μπορούν. Φυσικά, οι προσπάθειές τους είναι μάταιες, αλλά κάποιος από τους Εβραίους θα πει «μου έδωσαν ανθρώπινη αξιοπρέπεια όταν με χαιρέτηρες σε μια άναγκαστη πορεία» και η φράση αυτή ξεσκονώνει θύελλα χειροκροτημάτων.

Δέν λείπουν και τα ξένα έργα από τις σύγχρονες σπινές. Στο «Αναξίτικο φεστιβάλ», τον Μάρτιο, το Βασιλικό Θέατρο της Σουηδίας παρουσίασε το έργο του Στρίνμπεργκ «Ο χορός του θανάτου». Οπότε, αν γράφονται και παίζονται έργα σαν του Γκόργκι, που αναφέραμε προηγουμένως, τότε θα πάρει σάρκα και οστά το να δημιουργηθεί και να αγαπηθεί μια ντόπια θεατρική κουλτούρα.

Στις επιτυχίες παραστάσεις ξένων έργων θα πρέπει να προστεθεί και η «Μπαλαρίνα» του Αρνε Ζκούεν, σε σκηνοθεσία Καταλίνας Κοδρόρ, που δεν ένθουσασε μόνον τους κριτικούς, αλλά αγαπήθηκε από το κοινό, ίσως για την άποψη των ηθοποιών. Μία άλλη επιτυχής παραγωγή ήταν η παρουσίαση θεατρικής διασκευής του έργου του Κάκια «Αποικία καταδικασμένων», όπου ο Ιβαν Ντάρβας έκανε την διασκευή, σκηνοθέτησε και έρμηνευσε βασικό ρόλο.

Μεγάλη επιτυχία σημειώνει, ακόμα, μια παράσταση του αγγλικού μουσικού «Γάτες», όπου η αίθουσα είναι συνεχώς κατόματη και τα εισιτήρια πουλούνται σε πολύ ψηλές τιμές. Αυτό έχει δημιουργήσει προβλήματα καθώς δημιουργείται ένα κακό προηγούμενο όσον αφορά στις τιμές των εισιτηρίων, ενώ από την άλλη μεριά πρέπει να ελαχιστοποιηθεί ο αριθμός των θέσεων.

Εκείνο που γίνεται φανερό με την επιτυχία του μουσικού «Γάτες», είναι ότι, επειδή η Ουγγαρία έχει πολλά ταλέντα στο τραγούδι και τη μουσική είναι δυνατόν να αποτελέσει μια προσοδοφόρα επιχείρηση η εισαγωγή ξένων μουσικών. Φυσικά αυτό θα δημιουργήσει πολιτικές περιπλοκές, αλλά πέραν αυτού μία βασική συνείδηση θα είναι ότι θα παραμεριστούν έτσι έργα καθαρά ουγγαρικά και δεν θα επιτελεστεί αυτό που η ίδια η χώρα θέλει να ονομάζει δική της δραματουργία.

Από ντόπιους και αθηναίους θιάσους Θεατρικές παραστάσεις Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου

Από αρχαία τραγωδία μέχρι ποντιακή σκηνή

Νέες θεατρικές παρουσίες στη Θεσσαλονίκη, από τώρα και τον προερχή μήνα.

Ετσι στο θέατρο «Αύλια» θα δίνει μέχρι τα τέλη του μήνα παραστάσεις συγκροτήματα υπό τον Γιώργο Φούντα, με το έργο των Ριντιλερ Στόουν «Ο δικηγόρος μας».

Θ' ακολουθήσει μια μεγάλη σειρά παραστάσεων από την Αλική Νόρ και τους νέους συνεργάτες τους με το έργο του Ξενοφάνου «Το μουσικό της Κοντέσας Βαλερινέ» που είχε παρουσιασθεί πριν με είκοσιεπτά περίπου από το ΚΟΒΕ, με την δέχαση την Κυδελή, μητέρα της Αλικής. Την παράσταση που θα δοθεί στην «Αύλια» έχει σκηνοθετήσει η Ρόνια Μουζενιδου. Τον ίδιο καιρό θα πραγματοποιηθούν διάφορες πνευματι-

κές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Εξάλλου, παρ' όλο που είναι προχωρημένος ο καιρός, στο μέν θέατρο Κήπου (κοντά στην ΧΑΝΘ) θα δοθούν παραστάσεις το Σαββατοκύριο και Κυριακής του Αλέου Τερζό με το έργο «Λαζάρους» που είχε παρουσιασθεί στο ΚΟΒΕ ενώ το Δημοτικό Θέατρο Σκευών θα παρουσιάσει στο θέατρον Δάουσης την «Οπία του Μπόσχο» του Ντάριο Φά.

Για τον Οκτώβριο έχει οριστεί η παρουσίαση από το «Θεάτρο Τέχνης» της τραγωδίας του Σοφοκλή «Ηλέκτρα» σε σκηνοθεσία Καρόλου Κούν.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΕΦΕΡΤΖΗ
Από ένα πανηγύρι
Όπως τα πυροτεχνήματα που θάβλεπες όταν κλείσεις τα μάτια σου
Τα πυροτεχνήματα στα σκοτάδια σαν ανάμνηση φωτός
Τό προηγούμενο βράδυ ξεχνήθησε ακούγοντας μουσική
Τό προή σκορπίσασε στους πέδον ανέμους.
Σ' ένα βράδι που μου χάρισε
Κρατά την ανάμνηση σου
Τά βράδια.

υπάρχουν πολλοί νέοι που είναι ήδη ηθοποιοί, που λόγουν και στην τηλεόραση ή στο ραδιόφωνο. Και θέλω ακόμη να προσθέσω, πώς δεν πρέπει να μιλούμε για απολυτίσεις όπο το κρατικό θέατρο. Είναι άδικη μη άναγεώσιμη συμβουλή τους. Οι ηθοποιοί που δεν τρέφονται άναγεώσιμη να συμβόλαια δεν πρέπει να

δικαιοσύνη, αλλά πάντα πιστεύω στο λογικό αίτημα και στις διαπραγματεύσεις, μέσα σε όρια».

—Εσείς, όπως είναι γνωστό, έχετε δουλέψει στο Εθνικό, έχετε άποψη για το άπο αυτό όρετικές φορές, έχετε έργαστεί στο έλευθερο θέατρο. Μείνατε ποτέ χωρίς δουλειά».

—Πότε πρωτοπαίσατε στην έλληνική κινηματογράφο και πόσες ταινίες έχετε γυρίσει;
—Πρωτοπαίσα στην «Πικρά ψυχή», μία νεορεαλιστική ταινία του Γρηγορίου το 1951-52. Τότε ήμουν νέα και ζήτησα να παίξω το ρόλο ηλικιωμέ-

Ο κινηματογράφος με έλπιε. Επαίσα άκόμη και σε ξένες ταινίες.
—Πώς βλέπετε το σημερινό κινηματογράφο».
—Δέ θέλω να μιλώ, γιατί αν πώ κάτι θα δροσάρο το άπο άποδοσίου στο ότι δεν παίζω πιά. Πόντως, δέν

παρουσιάσασον στα χώρα του θεάματος. Είναι πάρα πολλά και δέ θά χωράσαν σε μία σελίδα. Ετσι σταματά έδώ την καταγραφή της συνουσίας με την αίσθηση πώς πραγματικά η Ζαφειρίου είναι ένας έκλεκτος άνθρωπος της έλληνικής σπινής, της έλληνικής τέχνης».

Στην σειρά που είναι αφιερωμένη σε διάφορους κινηματογραφιστές του μεταπολεμικού κόσμου εντάσσεται και το βιβλίο του κ. Τσιονάνι, που άναφέρεται στη ζωή και το έργο του ηθοποιού και σκηνοθέτη Γεωργίου Αλλαν. Όπως σε όλο το βιβλίο της σειράς, υπάρχει ένα έντεχνος μελέτη πάνω στην έξέλιξη της δουλειάς του Αλλαν, μία λεπτομερής φιλομορφία, άπο το πρώτο φιλμ «Σηχτείται έκκεφαλος για άστρα» το 1969, μέχρι τα πιο πρόσφατα. Το βιβλίο πλουτίζεται επίσης με μεγάλο αριθμό φωτογραφιών (Εκδόσεις «Αιγόκερως»).

«Μιχαήλ Μπακοΐνι, πρόσωπα και ιδέες»

Ενα σημαντικό βιβλίο μιας άλλης σειράς βιογραφιών, ένα βιβλίο αφιερωμένο στον Ρώσο έπαναστάτη του προηγούμενου αιώνα. Το βιβλίο περιέχει μία έκτεταμένη εισαγωγή του Ανρί Αρβόν που άποτελεί και βιογραφία, αλλά και έντονη το Μπακοΐνι στην έπαναστασιακή φιλοσοφία και στις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της έποχής του, και επί πλέον έπιλογή κειμένων του για τό κράτος, τό θεό, την έξέλιξη, τον άναρχισμό κλπ. Στόν ίδιο τόμο υπάρχει πλούσια βιβλιογραφία και πολλές φωτογραφίες (Εκδόσεις «Πλέθρον»).

Βιγνέσταιν, «Τό μπλέ και τό καφέ βιβλίο»

Τό «Μπλέ βιβλίο» είναι σημειώσεις των παραδόσεων του Λουνθβίγ Μπεγκστάιν που υπάγεται σε ίδιος στους φοιτητές του στο Καίμπριτζ. Επειδή προορίζεται για διδασκαλία οι σημειώσεις αυτές χαρακτηρίζονται άπο καθόριστο και άμεσότητα που δέν βασίζονται σε όποια βιβλία του Βιγνέσταιν. Γι αυτό τό «Μπλέ βιβλίο» είναι όχι μόνον τό καλύτερο εισαγωγικό κείμενο στην γλωσσολογική μέθοδο του Βιεννέζου φιλοσόφου, αλλά και ένα βιβλίο που δέν ξαίρετικώς διδακτικών ικανοτήτων του. Στο «Καφέ βιβλίο», εδάλλου, κυφοροούνται οι ιδέες που φτάνουν στην πλήρη τους άναπτύξη στο έργο του «Φωσσορικής έρευνας». Και τό δυό αυτό έργο, που εδών παρουσιάζονται σε ένα βιβλίο, σε μετάφραση του Κωστή Κυβιάου, άποτελούν τό καταλληλότερα βοηθήματα για όσους ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν άπο πρώτο χέρι την πορεία από τη σούληψη μέχρι την πλήρη άναπτύξη των ιδεών εκείνων που άλλοτε ανήκαν τό φυσιογνωμίου του σύγχρονου φιλοσοφικού προβληματισμού (Εκδόσεις Καρδομίτα).

Δημ. Κολιοδήμου «Σύμ Πέκνινα»

Στη σειρά βιβλίων για δημιουργούς του κινηματογράφου άνήκει η έργασια του κ. Κολιοδήμου που μάς παρουσιάζει τό φιλμ του Αμερικανού σκηνοθέτη Σάμ Πέκνινα. Εκκινώντας άπο τό πρώτο του («Βανάδινο σύντροφο» 1961) και φτάνοντας μέχρι τό πιο πρόσφατο, τό «Οστερμαν», που είδαμε πέραν. Ετσι παρακολουθούμε την έξέλιξη και την προσφορά ενός διάσημου ανθρώπου στο σύγχρονο κινηματογράφο που εδών έκανε έργα έντονης άσας όπως τό «Άγρια σιμωρία», «Αδέσποτα ακυλιά» και «Κεταγοσίη». Τό βιβλίο συμπληρώνεται με λεπτομερή φιλομορφία του Πέκνινα και πολλές φωτογραφίες (Εκδόσεις «Αιγόκερως»).

Οι ταινίες δέν φέρονον πάντα την έπιτυχία Ο σκηνοθέτης Μπογκντάνοβιτς άπο την δόξα πρós την κάμψη

Οι νεοσοοί σκηνοθέτες του κινηματογράφου μήκαν στο Χόλλυγουντ και έχωρίσαν στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και στις άρχές της έπόμηνες δεκαετίας. Αν ρωτούσε κανείς γύρω στα 1973 ποιοι ήταν οι άναρχόμενοι Αμερικανοί σκηνοθέτες θα άκούσε δύο ονόματα, ίσως και ένα τρίτο. Τα δύο πρώτα ονόματα θα ήταν του Πήτερ Μπογκντάνοβιτς και του Φράνσις Φόρντ Κοπόλα, τό τρίτο ο Ουίλλιαμ Φρένκνικ. Ο Κοπόλα άναρχε, άλλοτε με έπιτυχίες, άλλοτε με άποτυχίες. Αλλά ο Μπογκντάνοβιτς έφτασε στην καταστροφή. Οσο για τον Φρένκνικ θα τό πούμε κάποια άλλη φορά.

Μετά τις πρώτες λαμπρές ταινίες μια άλυσίδα άπο άποτυχίες

Τό θέμα είναι τώρα ο Μπογκντάνοβιτς. Το 1968 γύρισε μία ταινία τους «Στάχους», με τόν Μπόρις Κάρλοφ. Ήταν μία ταινία που άφηγόνταν σε νέο στυλ μία περιπέτεια ένος νεαρού παράφρονα που είχε άδυρωθεί σ' ένα πανεπιστήμιο και πυροβόλους τους φοιτητές. Η κριτική δέχτηκε τό φιλμ αυτό διακριτικά. Κι έτσι τό 1971 άκολούθησε η ταινία «Τό τελευταίο φιλμ», γυρισμένη με την άπλοότητα έδους Τζών Φόρντ, σε άσπρόμαυρο. Εδωχεν την ιστορία ένος παιδιού που μεγαλώνει σε μία μικρή κοινότητα μεσοδυτικής πολιτείας στις δεκαετίες του 1960. Η κριτική έπαινασε την ταινία σ' όλο τόν κόσμο. Επισαν η Έλεν Μπρίστον, ο Μπέν Τζόνσον και η νεοεμφανιζόμενη Σύμμιλ Σέφερντ.

Τό θέμα είναι τώρα ο Μπογκντάνοβιτς. Το 1968 γύρισε μία ταινία τους «Στάχους», με τόν Μπόρις Κάρλοφ. Ήταν μία ταινία που άφηγόνταν σε νέο στυλ μία περιπέτεια ένος νεαρού παράφρονα που είχε άδυρωθεί σ' ένα πανεπιστήμιο και πυροβόλους τους φοιτητές. Η κριτική δέχτηκε τό φιλμ αυτό διακριτικά. Κι έτσι τό 1971 άκολούθησε η ταινία «Τό τελευταίο φιλμ», γυρισμένη με την άπλοότητα έδους Τζών Φόρντ, σε άσπρόμαυρο. Εδωχεν την ιστορία ένος παιδιού που μεγαλώνει σε μία μικρή κοινότητα μεσοδυτικής πολιτείας στις δεκαετίες του 1960. Η κριτική έπαινασε την ταινία σ' όλο τόν κόσμο. Επισαν η Έλεν Μπρίστον, ο Μπέν Τζόνσον και η νεοεμφανιζόμενη Σύμμιλ Σέφερντ.

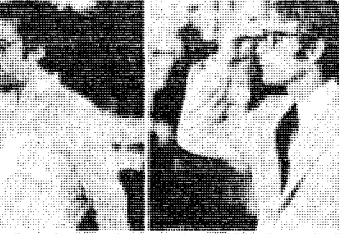
Δύο κωμωδίες

Οι έπομένες δύο ταινίες του Μπογκντάνοβιτς ήταν κωμωδίες. Τό διακεκοσμένο «Τι συμβαίνει γιατρέ» με την Μάρμαρα Στρέπζαντ και τόν Ράιν Ο Νήλ, ήταν μία νέα έκδοση της παλιάς έπιτυχίας του Χώουκς «Μεγαλώνοντας ένα μαρμό».

Η κωμωδία αυτή άρεσε και θεωρήθηκε έπιτυχία του Μπογκντάνοβιτς. Ακολούθησε τό «Χάρτινο φεγγάρι» άπου ο Ράιν Ο Νήλ και η έννιάχρονη τέτα κόρη του (η Τατομιά Ο Νήλ) έπαίζαν σε μία έξυμνη ιστορία της δεκαετίας του 1930 στις μεσοδυτικές πολιτείες. Ήταν μία κωμωδία και ευάισθητη κωμωδία, σε

άσπρόμαυρο, που θύμιζε και πάλι τό στυλ του Τζών Φόρντ. Ετσι φθάνουμε στο 1973, άπο όπου άρχίζει μία περίεργη και άπροσδόκητη πτώση του Μπογκντάνοβιτς.

Τό 1974 είναι η χρονιά της «Νταϊζυ Μίλλερ», διασκευής άπο τό γνωστό μυθιστόρημα του Χένρυ Τζολιμς. Τι έλλειπε από κείνη την ταινία; Πολύ λίγα. Επειδή έμεινε άκαταρκτης από

Εκδηλώσεις ταινιών της σειράς της Θεσσαλονίκης, το 1972. Πάνω δεξιά ο φάρος «Τι συμβαίνει γιατρέ»; Αριστερά ο σκηνοθέτης που δείχνει στον πρωταγωνιστή Ράιν Ο Νήλ (δεξιά) πώς να παίξει μία σκηνή

δέν είχε καλλιτεχνική φιλοδοξία. Αλλοι είπαν ότι δέν ήταν κατάλληλη για τό προβλήσει σε ένα μάτρωμα της τέχνης άποτελεί ένα άποδεκτό άλοθι.

Μετά άπο τρία χρόνια ήρθε η έπομένη ταινία του Μπογκντάνοβιτς που είχε τόν τίτλο «Σαιν Τζακ» (1979) και βασίζονταν σ' ένα μυθιστόρημα του Πάβ Τερου. Θέμα ένα σίκας άνοχος στην Σιγκαπούρη, με άθηνικό τόν παρρησιασμένο Μπέν Γκαζάρ. Σε άρκετους η ταινία άρεσε, αλλά δέν κατάφερε να συγκινήσει τόν έπίσημο τό αριθμό θεατών.

Και έτσι μένει η τελευταία δουλειά του Μπογκντάνοβιτς, μία νεοεργική κωμωδία με ντενέκτες, όπου πάλι ο Μπέν Γκαζάρ έχει τόν κύριο ρόλο και η Άντρετ Άλμπρουστ είναι τό δίπλα του. Πρόκειται για τό φιλμ «Ολοι γέλασαν» που οι σκληροί κριτικοί είπαν πώς έπρεπε μάλλον να

τιλοφορηθεί «Ολοι έκλαψαν», γιατί θεωρήθηκε κωμωδία και άνοσίου φιλμ θαλάμιο από τό χέρι ένος ανθρώπου που κάποτε θεωρήθηκε ίδιοσφια. Μά τί συμβαίνει, λοιπόν, με τόν Μπογκντάνοβιτς; Τι δέν πήρε καλά;

Δύο μορφές

Είναι κοινό μυστικό ότι για πολλά φταίει η ιδιαιτελική ζωή του σκηνοθέτη, ιδιαίτερα ο έσομο του με δύο άφορες γυναίκες: την Σύμμιλ Σέφερντ και την Ντόροθ Στράτεν. Τό κακό είναι ότι ο έσομος του με τόν πρώτο δέν άκολουθούσε κάποια «πειθαρχία». Μεγάλες μορφές του κινηματογράφου, σαν τόν Γουέλλες, τόν Γκοντάρ, τόν Αντονιόνι η τόν Μπέργκμαν, ήσαν να δάδουν τους έρωτες τους κάτω άπο την πειθαρχία της τέχνης τους. Με τό Μπογκντάνοβιτς φαίνεται ότι συνείστανε τό αντίθετο. Οι άπαίτησεις της ζωής εισέβαλον στη δουλειά του.

Αγαπούσε την Σέφερντ περισσότερο άπο ότι άγαπούσε τόν κινηματογράφο. Εκείνη δέν στόθηκε τό ίδιο. Κάπου, στα χρόνια της καταστροφής, όταν άπέτυχε τό «Τελευταίο μεγάλο άνοχο» έπέτυχε ο «Ταζιτζής», η Σέφερντ έγκοιτέλιμε την παρσα με τόν Μπογκντάνοβιτς. Κι άπό τότε ο σκηνοθέτης δέν έγινε ποτέ άπό τόν ήταν.

Η ιστορία με την Ντόροθ Στράτεν είναι πιο πρόσφατη και πιο συγκλονιστική. Τώρα ο Μπογκντάνοβιτς γράφει ένα βιβλίο με την ιστορία αυτή, για την ζωή της και την δολοφονία της άπο τό άτέλει της, τόν Πάβ Σίντνερ. Η ιστορία αυτή έχει γυρισθεί ήδη σε δύο φιλμ, ένα για τό σενιέτι άπο τόν Φόσφι, με την Μάριελ Χεμινγουάιτ σαν βασικό ρόλο και μία για την τηλεόραση με την Τζέιμ Άλ Κάρτιν.

Τό πρόβλημα είναι πώς ά άνθρωπος που άναγοσσε τόσο τις γυναίκες δέναι ταινίες που είναι ατεμνήμιες έντελές άπο την διερεύνηση της σεξουαλικότητας. Ο Μπογκντάνο-

βιτς στην δεκαετία του 1970 έκανε τό λάθος να έπιμένει σε κωμωδίες, ενώ ο κόσμος, τό κοινό, ήπώσεσθε, όπο τό συναρπαστικό και πιά παράξενο. Μόνο στο «Τελευταίο φιλμ» έχει κάποια δόσεις σεξουαλικότητας, για πρώτη και τελευταία φορά. Και στην ταινία «Ολοι γέλασαν», που άποτελεί μία κωμωδία τρσίπαν, υπάρχει μία τόση έλλειψη οξεί, Τό ίδιο και στο «Σαιν Τζακ», άπου ένω η ιστορία γυρίζει γύρω άπο ένα όνο άνοχος, νομίζει ότι έλλειπε τό παραμύθι «Μάγας του ΟΚ».

Εκείνο που διερωτώνται πολλοί είναι άν εκείνο που φταίει στο φιλμ του Μπογκντάνοβιτς είναι μόνο τό παρεχόμενο. Η «άδωτικότητα» δέν είναι δηλητηρία για τό ταμείο, άσως άπέδειξαν ταινίες σαν τόν «Εξυμνη» η τούς «Κινηγούς της χαμένης κίβωτου». Ετσι υποστηρίζεται ότι πρόβλημα είναι θαύτορε και έντοπίζεται σε έλλειψη φιλοδοξίας και ίσως μεγάλου ταλέντου. Και να σκεφθεί κανείς ότι κάποτε ο σκηνοθέτης αυτός ήταν άντίπαλος σοσάρος του Κοπόλα, τόν Σπλιμπεργκ, τόν Σκορτσέζε.

Ο Μπογκντάνοβιτς είναι ένας πολύ καλός συγγραφέας. Πριν να γίνει σκηνοθέτης ήταν ένας πολύ καλός κριτικός. Τό βιβλίο του για τόν Τζών Φόρντ είναι θαυμάσιο και τό άρθρο του στο περιοδικό «Εσκούαρι» είναι τό καλύτερο κριτικό κείμενο για τούς σκηνοθέτες των τελευταίων χρόνων. Ενομώμεν; Πώς δέν κατάλαβε τις άποτυχίες του και τις αίτιες τους;

Ίσως να τόν κρίνουμε κανείς σκληρά με όλα αυτά. Μερικοί ξαναθυμίζουν ότι τό «Σαιν Τζακ» ήτον χαριτωμένη ταινία και ότι τό «Νικελόντεον» είναι ένα φιλμ έξυμνο και ευχάριστο. Οστόσο ο Μπογκντάνοβιτς δέν τό πήγε καλά. Τώρα λέγεται ότι έχει καινούρια σχέδια. Μία προερχή ταινία του θα τιλοφορηθεί («Η μόσκα» και θα παρουσιάζει την άληθινή ιστορία μιας μητέρας και του δεκαχρονίου γιου της που τό πρόσωπό του παραμορφώθηκε άπο μία περίεργη δερματική νόσο. Τι θα γίνει άπο τό σχέδιο αυτό; Κανείς δέν μπορεί να προβλέψει. Αλλά όλο εύχονται να μαρτήσει ά Μπογκντάνοβιτς να δώσει ένα σημαντικό φιλμ, σαν τις πρώτες του έπιτυχίες, που τόσο προσδοκίες είχαν δημιουργήσει γύρω άπο τό άνομά του.